

A'

CSÁSZÁRI és KIRÁLYI FELSÉG'
 ENGEDELMÉVEL.

23.

Költ Bétsben, Szent Mihály-Havának (Septembernek)
 16-dik napján, 1794-dik Elztendőben.

Hadi Környülállások.

Hadi Tármester Gróf *Clerfait*, kívánván bizonyost tudni felöle: minémü szándékkal légyen az Ellenség, a' *Móza* (*Maas, Meuse*) vizének alsóbb. mellyékei eránt; parantsolatot adott *Werne* Feldmarsall-Lieutenántnak, hogy vizsgálná-meg: miben légyen a' dolog valósággal. Fel-kerekedett tehát *Werne* F. M. L. Auguszt. 28-dikán délután, 's meg-értvén más nap, hogy egy tsoport Ellenség, *Achel* nevü helyben rakja izekerekre az eleséget: el-küldötte

A a

Obrifflieut. Gr. *Keglevitset*, egy Svadron Uhlánus-Volontérokkal *Neer-Pelt* felé, a' merre t. i. kellett szállítódni *Achelböl* a' rablott eleségnek. Gróf *Keglevits* a' *Neer-Pelti* mély útban kapta, 's el is foglalta a' frantzia transportot (szállítványt), melly állott: 60 parafzt szekerekből, a' mellyeket magok raktak-meg a' Frantziák eleséggel; és négy 8, 8 lovas tár-szekerekből, a' mellyek *Maestrictbe* szándékoztak vinni eleséget, de a' Frantziák által el-fogattattak. A' melly Fr. Vadászok védelmül rendelődtek ezen transport mellé, úgy el-fzaladtak, hogy a' mély úton nem érhatték őket utól Uhlánussaink. — A' *Maestrictba* való 4 táborig szekeret, vissza-adódtak az odavaló Kommendánsnak; a' mi eleség pedig az el-veit 60 parafzt szekereken találtatott: ki-oztatta azt Gener. *Werne*k, Vitézeink között, az Erárium' javára.

Valenciennes Várában volt Örizetünk felől azt írták *Hervéből*, és *Aquisgránumból* Sept. első napján, hogy heted nappal annakelőtte felelt légyen az, a' Frantziák-nak első fel-kívánásokra. Feleletjének e' volt a' summája: hogy ha táborig ágyúival, 's más bagázsijával együtt, bántódás nélkül egyesítheti magát Armádiánkkal: úgy kész lessz oda hagyni *Valenciennest*. — Meg-fontolván a' Frantziák, hogy vajmi nagy veszteségjebbe kerülne nékiek, ha erővel kellene meg-venni *Valenciennest*,

úgy mint a' mellybe sok ostrom - ágyúk szorúltak: reá állottak említett kívánságára Örizetünknek. Ennek, a' Sereghez lett érkezéséről, officialis tudósítás is érkezett immár *Bétsbe*.

Condei Örizetünk szintolly szerentsés volt, mint a' *Valenciennesi*. Valamint t. i. ez, Auguft. 26-dikán: úgy amaz is Auguft. 29-dikén szabad el-jövetelt nyert minden katonai tisztelességgel. — *Valenciennesben*, *Cameller* Generális vala részünkről a' Kom-mendáns.

Hollandiának fő Városából *Hágából*, Septemb. első napján. — „ *Bergenopzoom*, és *Boisleduc* (*Herzogenbusch*) erős Városaink között, nagy erővel nyomultak bellyebb földünkre a' Frantsziák, 's Auguftusnak 26-dikán minden Elöl - vigyázóinkat meg - támadták. 28-dik Auguftusban felkivánták *Brédát*, mellyre nézve, el-szállítódott ezen Városból Seregeinknek főkvártélyja, és a' Hadi Kommisszáriátus. — Helytartó-Hertzegünk is, a' ki éppen *Bredában* volt akkor, egész Háza - népével együtt: vissza-tért onnan, ide *Hágába*.“

„A' *l'Eclusei* (*Sluisi*) Örizet, mellyből mintegy két ezer Ember maradt vala még meg életben, minekutánna 22 napi tüzes ostromot vitézül ki-állott volna: kéntelenítettett végre által adni magát, és a' belől egészen el-pusztultt Várat, 26-dik Auguftusban az Ellenségnek.“

A a s

Bredából, Augusztusnak 31-dikén. —
 „Valamennyi házak valának Városunk
 kapui előtt: mind el-égették azokat tegnap
 a' Magunkéi; a' környékbéli malmokat fel-
 vettették puskaponnal. 's Lakosaink között
 sok főbb és alsóbb főmélyek magok is
 segítettek azon köveknek fel-fzedését,
 mellyekkel ki voltak rakva útfzánk. —
 Őrizetünknek erősítésére, négy Regemen-
 tek jöttek még ide tegnapi napon. — Az
Anglusokból, *Hajzusokból*, *Hannoverá-
 nusokból*, és *Hollandusokból* egyesült
 Sereg bellyebb vonta magát, 's *Gertruiden-
 burgnak* és *Herzogenbuschnak* környékjein
 telepedett-meg. “

A' *Hollandiai* Helytartó-Hertzeg' első
 szülött Fia — a' ki Vezérje a' *Hollandus*
 Seregnek — minekutánna meg-erősítette
 a' *Brédai* Őrizetet, és *Steenberg*'s *Willem-
 stadt* Városokat is meg-rakta Őrizettel:
 maga *Gertruidenberg*, és *Husten* között
 telepedett-meg Népével.

Londonból, Augusztusnak 26 dikán. —
 „Ismét helyre' állott Városunkban a' kívánt
 tsendesség. — Nagy hajós Seregünknek
 nyóltz első nagyságú hajói ki-indúltak a'
Portsmouthi ki-kötő helyből, *Gardner* Úr'
 vezérlése alatt, 21-dik Augusztusban, *St*
Helena-Szigetetskénk felé. Ezen Sziget-
 tetske, egy az úgy-nevezett *Scilly Islands*
 (frantziáúl: *Sorlingues*; németül: *Sorlin-
 gische Inseln*) 145 kis Szigetek között,

mellyek *Cornwal* Tartományunktól 25 mértföldnyire fekszenek a' tengeren, *Anglia*, *Hibernia*, és *Frantzia* Ország között. Említett Ofztallyát nagy hajós Seregünknek, követte a' több rész is 22-dik Augusztusban, magának *Howe* Admirálisnak kormányozása alatt. Annyival szükségesebb, hogy ezen hajós Sereg a' Kanálison (Ánglia, és Fran. Ország között lévő szoros tengeren) járjon fel 's alá: mivel a' Frantziák nem csak előbbeni saját ki-kötő helyeikben, hanem még az *Ostendaiban* is tesznek olly forma készületeket nagy erőben, mellyeknél fogva bé-ronthassanak a' tengerről, Országunkba. — *Howe* Admirálisunk' fővezérlése alatt, a' kisdud hadi hajókon kívül, 36 első, és 15 közép-nagyságúak vagynak, azokkal együtt, mellyeket a' *Portugálliai* Udvar küldött segítségül. “

Londonból, Augusztusnak 20-dikén. — „Az itt lévő Tengeri Kormányfő, bizonyos, és meg-határozott tudósítást vett már rólla: hogy 4-dik Augusztustól fogva, 172 réffzerént középszerű hadi, réffzerént pedig szállító hajók gyülekeztek a' *Bulognei*, *Calaisi*, és *Dunkerquei* ki-kötő helyekből, az *Ostendei* ki-kötő helybe, olly véggel: hogy onnan meg-indulván *Anglia* felé, fegyveres Népet szállítsanak - ki ennek partjaira. “

Spanyol-Országból, Auguszt. 12-dikén. „Hogy az Ellenségnek Országunkba való

bellyebb - nyomúlása meg - gátoltathassék: fegyver-fogásra buzdította Első-Ministerünk egész Nemzetünket. Fel-hozta indító például, a' hajdani Spanyolok' vitézségét; biztatásúl pedig az Isteni Felség' segedelmét, úgymint a' kinek ügyéért is foly a' hadakozás. Igérte, hogy maga a' Király fogná vezetni a' maga fegyveres Népét, és nem vet ő Felsége újj adót az Országra; hanem a' mennyire csak lehetséges, tulajdon udvari költségeit kezdi léjjebb szállítani. "

A' *Frantzia*-Országi Rojalistákról írtuk vala a' múltt postán, hogy közzülök egy Tiszt ment légyen *Londonba*. Ezen Tisztnek neve: *Marquis de Tintignac*. Auguft. 22-dikén érkezett *Londonba*. Beszélli, hogy a' Rojalista-Sereg meg-támadta 's verte a' Republikánusokat *Choletnél*, el-nyerte töllök az ágyúikat is; hanem ugyan ezen alkalmatossággal el-vefztette derék Vezérjét *Roche-Jaquelint*, kinek halálán mód nélkül neki keseredvén, szörnyü méiszárlást vitt végbe a' Republikánusok között. — A' *Párisi Újságok* is kezdenek most megént írni a' Rojalistákról, *Chouans* nevezet alatt. Eggyik Tudósítás, Auguft. 14-dikén költ, *Loroux* nevezetü helyből, melly, négy órányi földre esik *Nantes (Nannetum)* Városától. Summája ez: „Tiz vagy 12 száz Rojalisták ellen, sok ideig óltalmazták magokat harmintz főből állott Republikánusok, Augufusnak 12-dik napján estve,

*Loroux*tól két óránnyira fekvő *Clement* nevű helyben; de kénytelenek voltak végtére ugyan csak el-vonni magokat. Három Ember esett - el közülök, kettő sebet kapott, hét pedig el - tűnt. A' *Clementi* Templomot fel-gyújtották ezentúl h' Rojalisták, de nem múltak tovább benn a' helyben egy óránál; minekokáért az oda későbbetskén érkezett Republikánusok nem tehettek már egyebet, hanem csak lövöldöztek valami fél óráig a' Rojalisták után. "A' másik Tudósítás, 21-dik Augustusban költ, *Kis - Britanniának Dinan* nevű Városából, 's következendő történetet foglalt magában: „A' mint jött volna az *Irodonarti* erdőkből egy *Chouan* (Rojal.) Sereg-osztály: öfzve - találkoztak véle a' Miéink (a' Republikánusok), 's viadal követte az öfzve-találkozást. Sok *Chouanok* estenek - el, kiknek számok közül való volt egy Vezérjek is. Ennek testén sok drágaságok, és haszonvehető levelek találtak. Vízza - verettettek a' *Chouanok*, *Chapelle - Chauffée* felől. Fogtunk is el némellyeket közülök, a' kik, haladék nélkül meg fognak lövöldöztetni. — Mi, húsz Embert vesztettünk. “

Magyar Ország.

Galgótzról (Nyitra - Vármegyéből), Septemb. 8-dik napján. — „Még az Urak' *Hírmondójában* nem olvastam az általam ímé közlendő dolgokat, az Országunkba

le - szállított Frantzia Foglyokról. Már jó ideje, hogy ő Felségének kegyes gondoskodásából, hat ki-költözött Frantzia Papok küldettenek a' *Nagyzombati* Papi Házba, a' hol minekutánna meg-vizgáltattak volna, el-küldödtek onnan, a' Fran Foglyoknak Lelki - Atyaikká, *Posonyba, Pestre, az Aradi, Eszéki, Gradishai* Erösségebbe, és az ide közel fekvő *Leopoldváraba*, a' hol t. i. mindenütt Fran. Rabok tartatnak. Ezen 6 Lelki Atyáknak tartását, *Battyáni* Kárdinális ő Eminentziája vette magára. Egynek egynek 240 forintja, fél mázsa gyertyája, és hat öl fája jár esztendőnként. Az *Aradon* vólt Lelki Atya, mintegy 3 hetekkel ez előtt meg-halálozott. A' Revoluzió előtt, *Páris'* belső Városában vólt Plébános. A' *Leopoldvári* Lelki Atya pedig a' *Touloni* Megyéből való. Világi ruhába öltözött, hogy meg ne esmerjék, úgy szökött-ki Fran. Országból. Beszélli, hogy csak az Ország' szélén esmerete - meg egy Frantzia Katona, hogy Pap volna. Eppen a' *Rajrán* álló hid' végén vólt már akkor, midőn a' Katona utánna kiált: *per omnia secula seculorum.* Ez pedig ámennel felelt néki, 's kapván a' kalapja mellett vólt kokárdát, mellyet bátorság' kedvéért viselt addig, a' hidról a' vízbe le - vetette. — Beszélli, hogy a' többi Lelki Atyák semmire se mehetnek a' Fr antziákkal, kik se gyónni, se misét halgatni nem akarnak. *Gradiská-*

bat ezer hét százan vagynak, 's azok között csak egy tette-meg a' húsvéti gyónást. Ő, úgymond, leg-szerentsésebb köztök: mert már két százat meg-téritett a' *Leopoldváriak* közzül, azért kiváltképpen, mivel azok közt nints egy Tisztis. Most csak 400-an vagynak *Leopoldvárában*, mivel a' télen sokan elhaltak közzülök. Tsak Januáriusban magában három százan hóltak-meg, úgy hogy már meg vólt tiltva a' Várba menni. A' Kommendáns őket tántzra, 's egyéb mozgásokra kényszeríti, egésségek' fenn-tartására nézve. Fából kardokat csináltak magoknak, azokkal gyakorolják magokat, 's egyfersmind mulatják is. "

Debretzenből, Augustus' 16-dikán. — „Minthogy kevés széna, és szalma lett, a' nyári nagy szárazság miatt: ez okon, olly óltsó a' szarvas marha, hogy egy borjas tehenet, mellynek tsak tavaly is 40, 50 forint vólt az árra, meg lehet most öt, hat forinton venni. A' tavalyi ötven, 's hatvan forintos lovat húszon, harminczon. Az árpa' és tengeri' drágasága miatt, a' tavalyi 10, 12 forintos sertés tiz tizenkét márváson megyen. A' melly Gazdáknak sok szénájok és szalmájok maradt-meg a' múltt gyenge télen, most azok szerentsések; mert ha húsz lovat, vagy húsz szarvas marhát ki-telettetnek: felét nekik adják a' telettetésért. — Már a' leg-jobb legelő-

helyről is, az az, a' *Hortobágy* mellől, gulyabéli marháink, nem lévén sem itatra, sem ételre valójok, el-fzéledtek; minden Gazda tartozik a' maga marháiról gondot viselni, 's olly helyre hajtani azokat, a' hol éhen és szomjan el ne vesszének. — Mire jutnak szegények majd a' télen, kivált ha a' tél, a' Parasztok' jövendőlése szerént olly erős fog lenni, mint a' melly hév és meleg vólt a' nyár? A' széna már is olly szük és drága, hogy egy valamire való négy ökrös vagy négy lovas szekérral 30 forinton adnak, mellynek árra, illy idő tájban máskor tsak annyi garas vólt, leg-fellyebb annyi peták. — Hajdan a' tengeri tsutkát ott hagyták az Emberek, a' hol termett. Tsak a' szegények szokták vala azt, fűtés végett haza hordani; de most, még elöre alkudoznak Gazdáink, hogy bizonyos mértékű tengeri tsutkáért ennyit vagy amannyit fognak adni. — Szöleink felől való reménységünkben is meg fogunk tsalatozni: mert ezek is, a' nagy szárazság miatt, fzemlátomást naponként apadnak, fonnyadnak, száradnak. A' mi pedig el-vetett búzáinkat, árpáinkat, 's egyébünket illeti, azokról is ezt írhatom: Igen ritka az a' szántó Ember, 's Városunkban tsak egyet sem tudok, a' ki el-vetett magvát vissza nyerhette vólna fel-takartt jószágából; vagynak sokan ollyanok, a' kik 30 köből el-vetett búzájuk' vagy árpájokból, jó ha

3 köblöt kaphattak; ollyak is, a' kik tsak egy szemet sem, sőt sok helyett még tsak le-kaszálni se lehetett, hogy azt marháik' táplálására fordíthatták volna. Az ilyenek okozták ofztán, hogy már is a' termésnek, ezen mostani Lőrintzi Vásárunk' alkalmatosságával, az árra e' szerént vólt, úgy-mint: egy köből tiszta búza 18, 19, 20 márvás; a' kétszeres 16, 17; az árpa 12, 13, 14; a' zab 12, 13; a' tsupa rozs 12, 13, 14. Még a' dinnye is belses most. A' leg-közelebb múltt esztendőben, két 's három márváson száz szép dinnyét lehetett venni; most három négy forinton, noha tsak annyik, mint egy jó almák."

Esztergomból, Sept. 10-dikén. „Királyi Biztosúl hozzánk küldödött Tek. *Huszár* József Királyi Tanátsos Úrnak Városunkhoz mondott sikeres Beszédjét meg küldöttem a' múltt postán. Most azt írom meg egy két szóval: minémü hasznos, és állandó tsendességet ígérő Intézeteket teve nálunk ezen derék Úr: — A' Tanáts, és Polgárság között, ez előtt 25 esztendővel támadott, és idő közben, mind inkább inkább meg gyökeresedett visszálkodásokat kigyomláta; a' Város' gazdaságát, melly meg hanyatlott vala, némelly Tisztviselőknék gyengesége miatt, jó lábra állította; azon nehézségeknék, mellyek, 1789-dikben történtenek, midőn t. i. az egész Belső, és Külső Tanáts, el-esett vala hivataljától tsen-

desen végét vetette; *Rejzel* Jeremiás, és *Faló* bíránt Uraimékat, ő Felségétől ki nyert kegyelemnek levele mellett, az egész Pöldség meg egyezésével újra fel vette Tanácsbéli Izményeknek; a' Beiső Taná-
tan, melly, az em itett elztendőtől fogva, csak hat Tagokból állott vala, tiz Tagok-
ra faporította; tavalyi Bíró *Pauer* Ádám
és *Zavody* István, és Fiskális *Vörös*
Uraimékat, dicséretesen viselt hi-
nyekben meg-erössítette; és *Hersich*
Puleko József, 's *Kováts* János,
Tanácsbéli Uraimékon kívül, új Tanácsbé-
nyek választatta közönseges voksolás
által, *Mizsik* Ferentz, *Lauber* Gáspár, 's
Görög hiten lévő *Jaksich* Pál Uraimékat.“

B é t s.

Ns *Tolna-Vármegyének* Első Alispán-
nyát, *Tek. Jeszenszki* Urat, mind egyéb
tárgyakban, mind különösen az új Katonák'
kiállításában ízerzett érdemeiért is, Királyi
Tanácsossággal ajándékozta-meg Felséges
Urunk.

Vitézi érdemeiről igen esmeretes
Hazánkfiát, *F. M. L. Fábri*, kénfzerítette
el-hagyni a' Más' mezejét, 's nyugalomra
lépni, te-te' alkotványának meg-romlása.

Hertzeg *Koburg*, húsz ezer forint
fizetést fog ízedni pihenő elztendeiben.

Ausriában, *Magyar*, 's *Morva-*
Ország' Izelei felé, Septembernek 10-dikén
kezdettek szüretelni: mivel a' sok eső miatt
rothadni kezdettek a' szöllők.

Frantzia Ország.

Hogy *Robespierre* sebes fővel vitetett legyen gilljotínra, azt meg-írtuk; de nem írhattuk meg akkor valóságos okát a' feje sebjének. — Most így ír ezen, és más sógoros tárgyokról, egy *Párisi* hiteles Tudósítás: „A' két *Robespierre*, *St. Just*, *Couthon*, *Lebas*, és még némelly Meghittjeik, a' Városháza' nagy Palotájának egy szomszéd kamarájába vették magokat Július' 27-dik estvéjén, a' honnan jól láthatták magok is, az ő Követőiknek, 's Védelmeszőiknek, a' más Felekezet által lett meg-győzöttetését. Azonban bé-ugrik közzéjük egy Barátjuk azzal a' hírrel, hogy mindjárt fegyveres Emberek fognak érkezni el-fogásokra. Ezen jelentésre elő-ránt egy pisztolyt *Robespierre*, 's homloka felé fordítván azt, így szólla a' véle-lévőkhöz: „Engem' nem fognak gilljotínozni, hanem csak a' holttestemet.“ *Lebas* egy nagy kést vett-elöl, 's midőn látta volna bétoppanni a' Katonákat: úgy ütötte a' kést a' maga mellébe, hogy tüstént a' *Robespierre*' lábaihoz esett, 's ezek voltak végső szavai: „*Robespierre*nek barátságára, méltó fővel halok-meg.“ Előbb nyomúltak két Katonák abban a' szempillantásban, hogy meg-fogják *Robespierre*t. Ez el-mosolyodván magát, így szólla azokhoz: „*Szabadon éltem: úgy is halok meg*“ 's azzal pisztolyát a' szájába sütötte magának. *Couthon*, 3

szúrásokat tett magán, de nem halálosokat. *S. Just* is meg-szúrta magát abban a' szempillantásban, mellyben neki ugrott egy Katona. Az ifjabb *Robespierre* ki-ugrott az ablakon, 's el-törte az egyik lábát. — Úgy látszik, hogy az öregebbik *Robespierre* holtt, vagy leg-alább fél-holtt volt már Júl. 28-dikán estvéli 7 órakor, midőn t. i. a' gilljotínhoz vivődött.

A' *Frantzia* Nzeti Gyűlésben *Barrere* szokott vala már régidőtől fogva, mintegy privilégium szerént, jelentéseket tenni a' hadi történetekről; de a' 28 dik Augusztusi Ülésben *Treillard* adta hírül a' Gyűlésnek, hogy *Valenciennes* vissza-jutott a' *Frantzia* Közöns. Társasághoz. — *Sluis* Várának meg-vételéről pedig, ugyan azon Ülésben, *Breard* tudósította a' Gyűlést. Tsak Hallgató volt tehát *Barrere* az említett Gyűlésben, még pedig egy igen kedvetlen dolognak is Hallgatója. — *Lecointre* nevű Tag t. i. azt kérte a' Gyűléstől: hadd lehessen néki Beszédet tartani más nap (Auguszt. 29-dikén) délutáni két órakor a' Gyűlésben, mert tetemes vádak vagynak készen nálla, mellyeket szemekre lobbantson ő hét Nzti Képviselőknak vagy Deputátusoknak, kik közzül hárman, Tagjai a' Közjóra ügyelő Deputátzióknak; négyen pedig a' Közbátor-ságra ügyelőnek. Még-nevezem őket — így szólla *Lecointre* — hogy jelen legyenek itten hólnap, 's feleljenek magokért. —

Neveik, következők: *Billaud-Varenes*, *Collot d'Herbois*, *Barrere*, *Vadier*, *Voulland*, *Amar*, és *David*. — *Bourdon de l'Oise* kívánta, hogy álljon reá a' Gyűlés, *Lecointre*' kérésére. „Szükséges, úgymond, hogy meg-ditsérje a' Ntzi Gyűlés *Lecointret*, ha fundamentomosok lesznek az általa fel-tejendő vádak; ha ellenben, hamissak lennének azok: úgy szükség, hogy magára szálljon ő reá az a' büntetés, mellyet a' (meg-nevezett) hét Tagok' fejeikre akar vonni.“ — Meg-eggyezett benne a' Gyűlés, hogy el-mondhassa más nap *Lecointre*, a' mit akar. — A' *Basileai* Újságnak utolsó Darabja, egy *Párisi* Levelet — Sept. első napján költtet — közöl, melly azt írja *Barrerről*, és a' véle együtt vádolódott más hat Nztgyűlési Tagokról: hogy azok, *Dávidon* kívül bünteleneknek íteltettek. — A' *Hanai*, és *Regensburgi* Újságok, ellenkező értelmű magános levelekről emlékeznek.

Még Augustus' 28-dikán se szűnt valameg a' Nti Gyűlés hánykódni, a' Revolut. Igazgatás eránt.

XV. *Lajos* Király' idejében, *Dupré* nevű Khimikus, újra fel-találta az úgy-nevezett *görög tüzet*, mellyet el nem ólt a' viz; de egy illy rettenetes eszközt nem vett-fel akkor a' Frantzia Udvar, hadi eszközül: most egy *Coffe* nevű *Charlestowni* Protest. Prédikátor még keményebb természetű tüzet projektált, mellynek megvizsgálását, a' Hadra, és Közjóra ügyelő

Deputációknak adta-által a' Nti Gyűlés, Augusztus' 27-dikén; hogy meg-tudhassa: lehet-e hátkorra fordítani *Cofte'* tüzét, az Emberiségnek meg-sértése nélkül.

Telegráfnak (Telegraphie) nevezték-el a' Frantsiák *Chappe'* találmányát, mely-lyet a' múltt éfztendőben hagyott helyben a' Gyűlés, és éfztendőt-által olly karba helyhezttetett, hogy annál fogva, egy-néhány fertály órák alatt tudósítást vehet a' ízélekről, még pedig úgy, hogy senki egyéb meg nem tudhatja azoknak foglal-latját, a' közöltetés közben. — Négy, öt mértföldnyi messzeségre vagynak egymás-tól a' makhinák (eszközök), mellyek által megy végbe a' közöltetés, és ezt tsak az igen igen rossz idő nehezítheti.

Lengyel- Országból

érkezett, 's a' múltt postán közlött tudósi-tásaink között, azok voltak igazak, a' mellyek, *Varsó* alól lett el-meneteleket írták a' Prusszusoknak. Az el-menetel, Sept. 5-dikén lett *Déli-Prusszia* felé, a' hol egésszen helyre kívánta állítani ő Prussziai Felsége a' tsendességet, mellyet most már másodszor kezdtek vala meg-háborítani némellyek.

Kray, és *Déyay* Gónerálissaink meg-
vizsgálván 31-dik Augusztusban *Bilsen*, és *Tongern* közét, úgy találták, hogy hűsz-ezerig való Népe fekszik ott az Ellenségnek, melly Nép. részserént *Frantzia-Országnak* belsőbb részeiből való, részserént *Lüttich'* tájjan ízedődött.